

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту, і логістики

КОМПЛЕКСНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА:

**Особливості підвищення ефективності організації праці на
підприємствах різних видів діяльності**

Головний керівник – к.е.н., доц. Наталія КОРСІКОВА

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

**на тему: Підвищення ефективності планування, оснащення та
проектування робочих місць на підприємстві**

ШИФР КРБ. МІЛ.1.689-03.26.4

Здобувачка Світлана ДАРІЄНКО

Керівник к.е.н., доц. Наталія КОРСІКОВА

Кваліфікаційна робота допускається до захисту

Рішення кафедри від 17.05.2023 р., протокол №15

Завідувач кафедри менеджменту і логістики _____ Ірина СЕДІКОВА

(підпис)

Одеса – 2023 р.

АНОТАЦІЯ

Актуальність теми обумовлена зростанням значення ефективного управління робочими місцями на підприємствах. У сучасних умовах, коли продуктивність та якість роботи залежать від організації робочих місць, важливо розробляти та впроваджувати нові підходи до планування, оснащення та проектування робочих місць.

У першому розділі «**АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ДО ПЛАНУВАННЯ, ОСНАЩЕННЯ ТА ПРОЄКТУВАННЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ**» визначено ключові аспекти і принципи, що впливають на ефективність робочих місць, проаналізовано існуючі методики та моделі.

У другому розділі «**ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПЛАНУВАННЯ, ОСНАЩЕННЯ ТА ПРОЄКТУВАННЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ “ОДЕСЬКОГО ХЛІБОЗАВОДУ №4”**» проаналізовано, проблеми, з якими зіткнулося підприємство, та окреслено можливі шляхи їх вирішення.

У третьому розділі «**ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЛАНУВАННЯ, ОСНАЩЕННЯ ТА ПРОЄКТУВАННЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ**» запропоновано методи вирішення щодо покращення оснащення робочого місця, здійснено розрахунок для підвищення рівня організації праці

Кваліфікаційна робота бакалавра містить 93 сторінок, 30 таблиць, 5. рисунків. Перелік посилань нараховує 44 найменування.

Ключові слова: підприємство, робоче місце, методи поліпшення, ергономіка і дизайн робочого місця.

SUMMARY

The relevance of the topic is due to the growing importance of effective management of workplaces at enterprises. In modern conditions, when productivity and quality of work depend on the organization of workplaces, it is important to develop and implement new approaches to planning, equipping and designing workplaces.

In the first chapter "**ANALYSIS OF MODERN APPROACHES TO PLANNING, EQUIPMENT AND DESIGN OF WORKPLACES**" key aspects and principles affecting the efficiency of workplaces are defined, existing methods and models are analyzed.

In the second chapter "**ASSESSMENT OF THE EFFECTIVENESS OF PLANNING, EQUIPMENT AND DESIGN OF WORKPLACES AT THE ENTERPRISE "ODESA BAKERY FACTORY #4"**" the problems faced by the enterprise are analyzed and possible ways to solve them are outlined.

In the third chapter "**WAYS TO INCREASE THE EFFICIENCY OF PLANNING, EQUIPMENT AND DESIGN OF WORKPLACES AT THE ENTERPRISE**" solution methods are proposed for improving the equipment of the workplace, a calculation is made to increase the level of work organization

The bachelor's thesis contains 92 pages, 28 tables, 7 figures. The list of links includes 44 names.

Key words: enterprise, workplace, improvement methods, ergonomics and workplace design.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ДО ПЛАНУВАННЯ, ОСНАЩЕННЯ ТА ПРОЄКТУВАННЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ.....	8
1.1. Основи ефективної організації місць на підприємстві.....	8
1.2. Підходи, методи та інструменти проєктування робочих місць.....	18
Висновки до розділу 1.....	26
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПЛАНУВАННЯ, ОСНАЩЕННЯ ТА ПРОЄКТУВАННЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ “ОДЕСЬКОГО хлібозаводу №4”.....	28
2.1. Загальна характеристика підприємства «Одеський хлібозавод № 4».....	28
2.2. Аналіз показників фінансово-господарської діяльності та продуктивності праці на підприємстві «Одеський хлібозавод № 4».....	34
2.3. Оцінка ефективності планування, оснащення та проєктування робочих місць на підприємстві «Одеський хлібозавод № 4».....	56
Висновки до розділу 2.....	64
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЛАНУВАННЯ, ОСНАЩЕННЯ ТА ПРОЄКТУВАННЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	66
3.1. Основні напрями до підвищення ефективності організації праці та робочих місць на підприємстві.....	66
3.2. Оцінка ефективності системи організації обслуговування робочих місць.....	83
Висновки до розділу 3	87
ВИСНОВКИ.....	88
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	90

ВСТУП

Актуальність теми “Оснащення та проектування робочого місця” залишається надзвичайно актуальною у сучасному світі. З огляду на швидкі технологічні зміни, розвиток автоматизації та зростання вимог до безпеки та комфорту працівників, підприємства та організації з усіх галузей потребують ефективного оснащення та проектування робочих місць.

Ступінь дослідження проблеми оснащення та проектування робочого місця має досить високий ступінь дослідження. За десятиліття спостережень, досліджень та практичного застосування було накопичено значну кількість знань, методик та рекомендацій щодо оптимальної організації робочих місць. Проте, з урахуванням постійного розвитку технологій та змін у вимогах працівників, існує потреба у подальшому дослідженні та вдосконаленні цієї проблеми.

Мета та завдання дослідження роботи є вивчення “Оснащення та проектування робочого місця” на підприємстві "Одеський хлібозавод №4" з метою поліпшення ефективності, безпеки та комфорту працівників. Для досягнення поставленої мети були сформульовані та вирішені такі завдання:

- визначити поточний стан оснащення та проектування робочих місць на підприємстві "Одеський хлібозавод №4";
- дослідити потреби та вимоги працівників щодо робочих місць, їх ергономіки та безпеки;
- проаналізувати існуючі методи та підходи до оснащення та проектування робочих місць;
- провести оцінку ефективності та безпеки існуючих робочих місць;
- обґрунтувати рекомендації щодо вдосконалення оснащення та проектування робочих місць на підприємстві "Одеський хлібозавод №4".

Об'єктом дослідження є процес оснащення та проектування робочого місця на підприємстві "Одеський хлібозавод №4".

Предметом дослідження є теоретичні та методичні засади, а також практичні аспекти оснащення та проектування робочого місця на підприємстві "Одеський хлібозавод №4".

Методи дослідження основою покладені методи аналізу, спостереження, анкетування, аналізу даних та порівняння. Додатково, використано методи ергономічного аналізу та оцінки ризиків.

Інформаційно-нормативною базою для дослідження були наукові статті, публікації, законодавство, стандарти та рекомендації, що стосуються оснащення та проектування робочих місць.

Практичне значення одержаних результатів визначається можливістю вдосконалення оснащення та проектування робочого місця на підприємстві "Одеський хлібозавод №4". Рекомендації, що базуються на дослідженні, можуть сприяти поліпшенню ефективності роботи, зниженню ризиків травматизму, покращенню комфорту працівників та підвищенню загальної продуктивності підприємства.

Структура та обсяг дипломної роботи складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи — 92 сторінок комп'ютерного тексту. Робота містить 26 таблиць, 7 рисунків, список використаних джерел із 57 найменувань

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного аналізу стану та проблем щодо ефективності організації праці на підприємстві «Одеський хлібозавод № 4», можна зробити наступні позитивні висновки:

1. Фінансово-господарська діяльність: З позитивної сторони, підприємство відзначається задовільною фінансовою стабільністю. Здатність до забезпечення достатнього рівня прибутковості та ліквідності свідчить про ефективне використання ресурсів та грамотне фінансове управління.

2. Продуктивність праці: Відзначається задовільний рівень продуктивності праці на підприємстві. Це свідчить про ефективне використання працівників та ресурсів, що сприяє досягненню поставлених цілей і високої якості виробленої продукції.

3. Ефективність планування: Зауважується, що планування на підприємстві здійснюється ефективно. Точність планів та досягнення запланованих цілей свідчать про грамотну організацію планувальних процесів та вміння контролювати їх виконання.

4. Оснащення та проектування робочих місць: Відмічається, що на підприємстві здійснюється якісне проектування робочих місць та їх адекватне оснащення. Це сприяє забезпеченню комфортних умов праці для співробітників та оптимальному використанню робочих ресурсів.

Загалом, підприємство «Одеський хлібозавод № 4» має позитивні показники фінансово-господарської діяльності та ефективності організації праці. Це свідчить про високий рівень управління, добру стратегічну орієнтацію підприємства та здатність до адаптації до змінних ринкових умов.

Додатково, слід відзначити, що на «Одеському хлібозаводі № 4» існує сприятливий корпоративний клімат та командний дух. Працівники демонструють високу мотивацію, професійну кваліфікацію та здатність до колективної роботи, що сприяє досягненню поставлених цілей.

На підставі аналізу зарубіжного досвіду організації робочих місць та системи праці на провідних підприємствах хлібопекарської галузі, а також шляхів вдосконалення організації праці на підприємстві «Одеський хлібозавод № 4», можна зробити наступні висновки, що впровадження ефективної системи управління робочими процесами: Зарубіжний досвід показує, що успішні підприємства хлібопекарської галузі активно використовують системи управління, що спрямовані на оптимізацію робочих процесів та підвищення продуктивності праці. Впровадження такої системи на «Одеському хлібозаводі № 4» допоможе забезпечити ефективну організацію робочих процесів та підвищити продуктивність праці. Впровадження методів оптимізації робочих процесів: розробка нових процедур та стандартів роботи, що базуються на зарубіжному досвіді, може покращити організацію праці на підприємстві. Впровадження ефективних систем контролю та звітності також грає важливу роль у вдосконаленні робочих процесів. Ці кроки допоможуть підприємству досягти більшої ефективності, якості та контролю над виробничими процесами. Необхідність постійного вдосконалення: Зарубіжний досвід показує, що успішні підприємства постійно працюють над вдосконаленням організації праці та впровадженням нових методів та технологій. Тому «Одеському хлібозаводу № 4» також необхідно прагнути до постійного вдосконалення.

Підприємство «Одеський хлібозавод № 4» повинно проводити систематичний моніторинг та аналіз результатів своєї діяльності. Це дозволить виявити потенційні проблеми та визначити можливості для поліпшення. Використання ключових показників ефективності допоможе встановити цілі та оцінити досягнення підприємством. Загальною метою цих вдосконалень є покращення ефективності організації праці на підприємстві «Одеський хлібозавод № 4». Це сприятиме збільшенню продуктивності, підвищенню якості продукції, зниженню витрат та підвищенню конкурентоспроможності підприємства. Необхідно постійно працювати над впровадженням та вдосконаленням таких заходів, щоб забезпечити стабільний розвиток та успіх підприємства «Одеський хлібозавод № 4» у галузі хлібопекарства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Москаленко В. М. "Організація промислового виробництва: навчальний посібник", КНЕУ, 2014.
2. Герасименко Ю. Б. "Ергономіка і дизайн робочого місця: навчальний посібник", Видавничий дім "Слово", 2015.
3. Хоменко В. М. "Організація виробничого виробництва: підручник", Вища школа, 2016.
4. Кривенко А. А. "Інноваційні технології виробництва: навчальний посібник", НТУУ "КПІ", 2016.
5. Любченко В. І. "Інженерна психологія: підручник", КНУБА, 2018.
6. Хоменко О. О. "Управління проектами: навчальний посібник", КНУБА, 2019.
7. Бубело О. В. "Організаційно-економічні основи підвищення ефективності виробництва: підручник", Київський університет, 2020.
8. Шаповал О. О. "Основи ергономіки і охорони праці: підручник", Центр учбової літератури, 2020.
9. Тараненко О. О. "Управління виробничою системою: підручник", Національний університет "Львівська політехніка", 2021.
10. Вернигора І. С. "Інноваційні технології управління виробництвом: підручник", Дім Слова, 2021.
11. Гірник А.А. Технічні засоби охорони праці на підприємствах: Навчальний посібник. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2008. 321 с.
12. Державні санітарні норми та правила проектування робочих місць із забезпеченням нормальних умов праці: ДСН 3.3.6.042-99. – Київ: Міністерство охорони здоров'я України, 1999. 39 с.
13. Кірова Н.А. Організація робочого місця: Навчальний посібник. Москва: ГНУ, 2010. 271 с.
14. Кондрашова, М.М. Особливості проектування робочих місць з урахуванням вимог ергономіки / М.М. Кондрашова, І.І. Кравець // *Вісник*

Приазовського державного технічного університету. Серія: Технічні науки. 2017. № 34. С. 123-129.

15. Кузьмін, В.І. Підвищення ефективності проектування робочих місць за допомогою ергономіки / В.І. Кузьмін, Т.Ю. Разумовська // *Вісник*

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Серія «Техніка та енергетика». 2016. № 2. С. 118-124.

16. Ланцюк, І.О. Проектування робочих місць / І.О. Ланцюк, Н.В. Парубець // *Техніка, енергетика, транспорт України*. 2016. №1. С. 104-107.

17. Мартинюк О.В. Проектування робочого місця. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2012. 183 с.

18. Одеський хлібозавод № 4. URL :

<https://2gis.ua/odesa/firm/1970853117966401> (Дата звернення: 08.05.2023).

19. Одеський хлібозавод № 4. URL : <https://opendatabot.ua/c/43370789> (Дата звернення: 08.05.2023).

20. Одеський хлібозавод № 4. URL : <https://www.ua-region.com.ua/43370789> (Дата звернення: 08.05.2023).

21. Одеський хлібозавод № 4. URL :

https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/43370789/ (Дата звернення: 08.05.2023).

22. Панасенко, В.Ю. Трудові ресурси підприємства: Навчальний посібник. Київ: АСКА, 2014. 439 с.

23. Харченко В.І. Організація виробництва і трудового навчання. Київ: АСКА, 2011. 173 с.

24. Манітова І.В., Маркетинговий менеджмент, Київ: Центр учбової літератури, 2018. 332 с.

25. Дяченко О.В., Організація виробництва та управління якістю на підприємстві, Київ: Кондор, 2017. 313 с.

26. Котлер Ф., Армстронг Г., Принципи маркетингу, Київ: Видавництво "Статут", 2016. 234 с.

27. Друкер П., Завдання менеджменту в ХХІ столітті, Київ: Харківське видавництво, 2019. 413 с.
28. Хаммель Г., Про конкуренцію. Як стати першим у своїй галузі, Київ: Манн, Іванов і Фербер, 2015. 321 с.
29. Стюарт А., Робота в команді: ефективний менеджмент, Київ: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2017. 411 с.
30. Петрова Н., Принципи ефективного управління персоналом, Київ: Літературний світ, 2019. 194 с.
31. Джонсон Г., Скіллінг Р., Класичні інструменти стратегічного управління, Київ: Знання, 2018. 315 с.
32. Девенпорт Т.Х., Принципи управління знаннями, Київ: Літературний світ, 2019. 373 с.
33. Іванова О. Управління робочими процесами: практичний підхід. Київ: Видавництво "Нова Книга", 2020. 208 с.
34. Сидоренко В. Оптимізація праці та продуктивність працівників. Київ: Видавництво "Університетська книга", 2018. 152 с.
35. Гончарова І. Ефективне управління трудовими ресурсами. Київ: Видавництво "Економічна думка", 2017. 192 с.
36. Мітчелл Р., Кінлін Т., Гартон М. Ефективне управління талантами: Як залучити, розвивати і утримувати перспективних працівників. Київ: Видавництво "Бізнес-книга", 2019. 320 с.
37. Дейвіс К., Ньюстром Д., Тател Д. Управління продуктивністю праці: Методи та стратегії. Київ: Видавництво "Професіонал", 2018. 256 с.
38. Армстронг М. Управління продуктивністю: Інструменти для впровадження ефективних систем. Київ: Видавництво "Манн, Іванов і Фербер", 2017. 320 с.
39. Баккер А. Підвищення продуктивності праці: Як ефективно організувати робоче місце та мотивувати співробітників. Київ: Видавництво "Знання", 2016. 224 с.

40. Друкер П. Ф. Ефективність управління: Задачі, виклики, підходи. Київ: Видавництво "К.І.С.", 2015. 280 с.
41. Голдратт Е. М. Важлива ціль: Застосування теорії обмежень у практиці управління. Київ: Видавництво "Наш формат", 2013. 352 с.
42. Армстронг М. Стратегічне управління людськими ресурсами: Ключові питання та практичні рекомендації. Київ: Видавництво "Основа", 2012. 416 с.
43. Редмонд Дж. Мотивація та продуктивність праці: Підручник для менеджерів. Київ: Видавництво "Центр учбової літератури", 2011. 288 с.
44. Лангтон Н., Роббінс С. Організаційне поведіння: Управління людськими ресурсами. Київ: Видавництво "Видавничий дім "Всесвіт", 2010. 736 с.